

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор ННІ
«Європейська школа бізнесу»
Юлія РЕМИГА
від « 13 » 12 2023р.
М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВознавство

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти:	Бакалавр
Галузь знань:	12 «Інформаційні технології»
Спеціальність:	121 «Інженерія програмного забезпечення»,

Київ – 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Правознавство» оновлена на основі навчальних планів №121бд/23-09, №121бз/23-10, схвалених на засіданні Вченої ради університету (протокол №4 від 30.05.2023 р.).

УКЛАДАЧ ПРОГРАМИ: викладач кафедри туризму та соціально-гуманітарних дисциплін, Чернов О.В.

РЕЦЕНЗЕНТ: доцент кафедри туризму та соціально-гуманітарних дисциплін, Торбенко І.О.

Гарант ОП («Інженерія програмного забезпечення»)

Олександр НЕСТЕРЕНКО

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні кафедри туризму та соціально-гуманітарних дисциплін, протокол №1 від «29» серпня 2023 р.

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою інформаційних технологій, протокол № 5 від «12» грудня 2023 р.

Розглянуто і схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту «Європейська школа бізнесу», протокол № 3 від «13» грудня 2023 р.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) першого (бакалаврського) рівня галузі знань 12 «Інформаційні технології» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення».

Опис навчальної дисципліни (анотація). Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в профільній області. Вивчення дисципліни забезпечує одержання необхідних теоретичних знань та практичних навиків з питань правового забезпечення професійної діяльності, без якого неможлива робота сучасних фахівців. Знання дисципліни надає можливість підвищити якість професійної діяльності, і, як наслідок, забезпечити стабільний розвиток підприємства.

Інформаційний опис початкової дисципліни

	Галузь знань	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	12 «Інформаційні технології» <u>Спеціальність:</u> 121 «Інженерія програмного забезпечення»	Нормативна	
Розділів – 2		Рік підготовки	
Змістових розділів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 120		Лекції	
		24 год.	6 год.
	Семінарські		
Тижневе навантаження: аудиторних – 3 самостійної роботи студента –	Освітній рівень: Перший (бакалаврський) рівень	Самостійна робота	
		72 год.	110 год.
		Вид контролю:	
		залік	залік

Предметом навчальної дисципліни є вивчення загальних закономірностей виникнення, розвитку та функціонування держави і права, системи основних понять юриспруденції, а також форм та механізмів діяльності держави і права, співвідношення правових систем, сучасних політико-правових доктрин.

Міждисциплінарні зв'язки: теорія держави і права; юридична деонтологія; адміністративне право; конституційне право; цивільне право; сімейне право; кримінальне право тощо.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни «Правознавство» полягає у вивченні загальних закономірностей виникнення, розвитку та функціонування держави і права, система основних понять юриспруденції, а також у вивченні таких важливих питань, як структура, форми та механізми діяльності держави і права, співвідношення правових систем, сучасні політико-правові доктрини тощо.

«Правознавство» – це комплексна юридична дисципліна, яка базується на системі наукових знань з різних галузей юридичної науки.

1.2. **Завдання вивчення дисципліни:** значну увагу буде зосереджено на характеристиці окремих правових норм господарського, цивільного, адміністративного, кримінального, підприємницького права, висвітленні нових законів та інших нормативних актів.

1.3. **Компетентності та результати навчання,** формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Галузь знань 12 «Інформаційні технології» <u>Спеціальність:</u> 121 «Інженерія програмного забезпечення»	
<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері інформаційних технологій або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів, характеризується комплексністю і невизначеністю умов
<i>Загальні компетентності</i>	ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

Галузь знань 12 «Інформаційні технології» <u>Спеціальність:</u> 121 «Інженерія програмного забезпечення»	
<i>Програмні результати навчання</i>	<p>ПРО2. Знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.</p> <p>ПРО7. Знати і застосовувати на практиці фундаментальні концепції, парадигми і основні принципи функціонування мовних, інструментальних і обчислювальних засобів інженерії програмного забезпечення.</p> <p>ПРО10. Проводити передпроектне обстеження предметної області, системний аналіз об'єкта проектування.</p> <p>ПРО12. Застосовувати на практиці ефективні підходи щодо проектування програмного забезпечення.</p>

Результати навчання:

Програмні результати навчання: студент повинен **знати:**

- основоположні відомості з теорії держави і права, конституційного права, основи цивільного, трудового, сімейного та кримінального права;

вміти:

- орієнтуватися в чинному законодавстві;
- аналізувати зміст нормативних актів;
- застосовувати теоретичні знання та принципи нормативних актів у практичному житті;
- правильно користуватися юридичною термінологією;
- застосовувати правові норми у виробничо-службовій діяльності.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» відводиться 120 години 4 кредити ЄКТС.

Програма навчальної дисципліни складається з 3 змістових розділів:

Змістовий розділ I. Теорія держави і права

Змістовий розділ II. Характеристика окремих галузей права

Змістовий розділ III. Характеристика окремих галузей права.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1 ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Тема 1. Держава: основні поняття

Поняття та ознаки держави. Теорії походження держави. Функції держави.

Форми держави: форма правління, форма державного устрою, політичний режим. Механізм (апарат) держави. Теорія розподілу влад.

Тема 2. Право: основні поняття

Поняття та ознаки права. Джерела права. Функції і принципи права. Норма права: поняття, структура, види. Система права. Форми (джерела) права. Закони і підзаконні нормативно-правові акти. Правовідносини: поняття, ознаки, склад. Юридичні факти. Правомірна поведінка, правопорушення, юридична відповідальність.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2 ХАРАКТЕРИСТИКА ОКРЕМИХ ГАЛУЗЕЙ ПРАВА

Тема 3. Основи конституційного права

Конституційне право як галузь права. Конституційні правовідносини. Основи конституційного ладу в Україні. Конституція України – Основний Закон держави. Правові засади громадянства: поняття, підстави набуття та припинення. Права, свободи та обов'язки людини та громадянина. Правовий статус і повноваження Верховної Ради України. Правовий статус і повноваження Президента України. Правовий статус і повноваження Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади та місцевих органів виконавчої влади. Органи місцевого самоврядування в Україні, їх повноваження.

Тема 4. Судустрій та правоохоронні органи.

Судова система України. Статус Конституційного Суду України. Статус судів загальної юрисдикції: структура і компетенція. Верховний Суд України. Правоохоронні органи України та їх функції. Прокуратура України. Органи внутрішніх справ: система, структура. Національна поліція. Органи юстиції: система, повноваження. Адвокатура України. Нотаріат в Україні. Правовий статус Служби безпеки України.

Тема 5. Основи трудового права

Трудове право як галузь права. Суб'єкти трудових правовідносин. Поняття і зміст трудового договору. Трудовий контракт як особлива форма трудового договору. Порядок укладання трудового договору. Підстави припинення трудового договору. Підстави розірвання трудового договору за ініціативою працівника. Підстави розірвання трудового договору за ініціативою власника або уповноваженого ним органу. Робочий час і час відпочинку. Трудова дисципліна і дисциплінарна відповідальність. Матеріальна відповідальність учасників трудових правовідносин. Індивідуальні та колективні трудові спори.

Тема 6. Основи цивільного права

Цивільне право як галузь права. Принципи та джерела цивільного права України. Цивільні правовідносини, їх класифікація. Об'єкти цивільних правовідносин. Суб'єкти цивільного права. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права. Цивільна правоздатність та дієздатність фізичних осіб. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права. Право власності: поняття та зміст. Форми права власності. Цивільно-правовий захист права власності. Зобов'язання: поняття та види. Цивільно-правові договори. Цивільно-правова відповідальність. Спадкове право.

Тема 7. Основи сімейного права

Сімейне право як галузь права. Шлюб: поняття та зміст. Порядок та умови укладення шлюбу. Особисті права та обов'язки подружжя. Майнові права та обов'язки подружжя. Умови визнання шлюбу недійсним. Поняття та порядок припинення шлюбу. Опіка та піклування.

Тема 8. Основи адміністративного права.

Поняття адміністративного права як галузі права. Адміністративно-правові відносини. Державне управління. Статус державних службовців. Адміністративне правопорушення та його склад. Адміністративні стягнення: поняття та види. Порядок притягнення до адміністративної відповідальності.

Тема 9. Основи кримінального права

Кримінальне право як галузь права. Кримінальний закон: поняття, дія кримінального закону у просторі, часі та за колом осіб. Кримінальна відповідальність: поняття, ознаки та підстава. Злочин: поняття та ознаки. Класифікація злочинів. Склад злочину. Співучасть у злочині. Стадії злочину. Обставини, що виключають злочинність діяння. Покарання: поняття та види. Загальні засади призначення покарання.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 3 ХАРАКТЕРИСТИКА ОКРЕМИХ ГАЛУЗЕЙ ПРАВА.

Тема 10. Основи міжнародного права

Міжнародні відносини і міжнародне право. Сутність, джерела і система міжнародного права. Суб'єкти міжнародного права. Основні принципи міжнародного права. Міжнародні організації. Відповідальність в міжнародному праві. Права людини і міжнародне право. Міжнародна співпраця у боротьбі зі злочинністю. Міжнародно-правові способи вирішення міжнародних суперечок. Поняття міжнародного приватного права. Суб'єкти міжнародного приватного права. Джерела міжнародного приватного права.

Тема 11. Основи екологічного права

Екологічне право. Екологічні права і обов'язки громадян. Право природокористування. Загальне і спеціальне користування ресурсами. Суб'єкти права користування природними ресурсами. Система аграрного права і його співвідношення з іншими галузями права. Поняття і класифікація суб'єктів аграрних правовідносин. Поняття аграрних правовідносин, їх зміст і класифікація. Земельне право як комплексна галузь права. Земельні відносини. Об'єкти земельних відносин. Землі України за цільовим призначенням. Право власності на землю. Земельна ділянка. Права та обов'язки власників земельних ділянок. Право земельного сервітуту. Контроль за використанням і охороною земель. Підстави для припинення права власності на земельну ділянку.

Тема 12. Вирішення господарських спорів. Розгляд цивільних, адміністративних, кримінальних справ.

Судова влада в Україні. Правосуддя як особлива функція державної влади. Юрисдикція судів. Основні принципи судочинства в Україні. Конституційне судочинство. Цивільне судочинство. Кримінальне судочинство. Господарське судочинство. Адміністративне судочинство.

Тема 13. Основи фінансового і банківського права.

Фінансове право як галузь права. Джерела фінансового права. Фінансово-правові відносини. Бюджетне право, бюджетні правовідносини та їх суб'єкти. Бюджетна система України. Бюджетний устрій та його принципи. Бюджетний процес. Поняття і предмет податкового права України. Поняття податку та види податків. Правові основи банківської діяльності. Поняття банківського права. Банківські правовідносини. Джерела банківського права. Банк, як інститут фінансово-кредитної системи. Функції НБУ за чинним законодавством. Поняття банківської таємниці.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		сем.	ла б.	інд.	с. р.	л		сем.	лаб	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий розділ 1.												
Держава: основні поняття	12	2	2			8	10	2				8
Право: основні поняття	10	2	2			6	8					8

Разом за змістовим розділом 1	22	4	4			14	18	2	-			16
Змістовий розділ 2.												
Основи конституційного права	9	2	2			5	10	2				8
Судоустрій та правоохоронні органи.	10	2	2			6	10		2			8
Основи трудового права	9	2	2			5	8					8
Основи цивільного права	10	2	2			6	8					8
Основи сімейного права	8	1	1			6	8					8
Основи адміністративного права.	7	1	1			5	10					10
Основи кримінального права	9	2	2			5	10					10
Разом за змістовим розділом 2	62	12	12			38	64	2	2			60
Змістовий розділ 3. Характеристика окремих галузей права												
Основи міжнародного права	8	2	2			4	12	2				10
Основи екологічного права	12	2	2			8	8					8
Вирішення господарських спорів. Розгляд цивільних, адміністративних, кримінальних справ.	8	2	2			4	10		2			8
Основи фінансового і банківського права.	8	2	2			4	8					8
Разом за змістовим розділом 3	36	8	8			20	38	2	2			34
Всього	120	24	24			72	120	6	4			110

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Держава: основні поняття	2
2.	Право: основні поняття	2
3.	Основи конституційного права	2
4.	Судоустрій та правоохоронні органи.	2
5.	Основи трудового права	2
6.	Основи цивільного права	2
7.	Основи сімейного права	1
8.	Основи адміністративного права.	1
9.	Основи кримінального права	2
10.	Основи міжнародного права	2
11.	Основи екологічного права	2
12.	Вирішення господарських спорів. Розгляд цивільних, адміністративних, кримінальних справ.	2
13.	Основи фінансового і банківського права.	2
Разом:		24

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Програмою навчальної дисципліни практичні заняття не передбачені.

6. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Держава: основні поняття	2
2.	Право: основні поняття	2
3.	Основи конституційного права	2
4.	Судоустрій та правоохоронні органи.	2
5.	Основи трудового права	2
6.	Основи цивільного права	2
7.	Основи сімейного права	1
8.	Основи адміністративного права.	1
9.	Основи кримінального права	2
10.	Основи міжнародного права	2
11.	Основи екологічного права	2
12.	Вирішення господарських спорів. Розгляд цивільних, адміністративних, кримінальних справ.	2
13.	Основи фінансового і банківського права.	2
Разом:		24

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Програмою навчальної дисципліни лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Держава: основні поняття	8
2.	Право: основні поняття	6
3.	Основи конституційного права	5
4.	Судоустрій та правоохоронні органи.	6
5.	Основи трудового права	5
6.	Основи цивільного права	6
7.	Основи сімейного права	6
8.	Основи адміністративного права.	5
9.	Основи кримінального права	5
10.	Основи міжнародного права	4
11.	Основи екологічного права	8
12.	Вирішення господарських спорів. Розгляд цивільних, адміністративних, кримінальних справ.	4
13.	Основи фінансового і банківського права.	4
Разом:		72

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни, такі як доповіді, повідомлення, есе, контент-аналіз нормативно-правових актів, контрольні роботи, які виконуються під час СРС, та інші види індивідуальних завдань, запропонованих викладачем, сприяють більш поглибленому вивченню студентом (слухачем) теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань. Види індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «Правознавство» визначаються робочим навчальним планом. Терміни подачі, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються графіком, який розробляється кафедрою на кожний семестр. Індивідуальні завдання виконуються студентами (слухачами) самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з окремих питань з боку викладача. Наявність позитивних оцінок, отриманих студентом (слухачем) за індивідуальні завдання, є необхідною умовою допуску до семестрового контролю з даної дисципліни.

10. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійне вивчення правознавства неможливе без використання літературних джерел. У наш час знайомство з літературою навіть із самого вузького питання становить нелегке й досить трудомістке завдання. Правознавство за період свого існування нагромадило величезну кількість літературних джерел - підручників і навчальних посібників, монографій та журнальних статей, публікацій. Тому раціональна організація вивчення літератури курсу особливо необхідна. Для ефективного використання літератури й виконання позааудиторної контрольної роботи варто вести конспект підручників. Конспектування інших літературних джерел має рекомендаційний характер.

За підручником конспектуються лише ті питання, які через обмежене число лекцій та практичних занять не знайшли відбиття в лекційних конспектах й у зошитах для практичних занять. На лекціях і практичних заняттях розглядається

найбільш складний матеріал, представлений у питаннях для самопідготовки, які наведені до кожної теми курсу. Усі інші питання, викладені в запропонованому підручнику конспектуються в зошиті для самостійних робіт. Треба ознайомитися спочатку з основною (підручниками й навчальними посібниками), а потім з прикладною (монографіями і статтями) літературою. При цьому важливо вивчити насамперед книги, а потім статті (у першу чергу останніх років видання) - вітчизняні й закордонні.

Матеріал для конспектування доцільно оформляти в такій послідовності: назва вивченої теми курсу; конспект робіт з питань правознавства (з вказівкою назви й сторінок першоджерела); конспект вказаних вище питань підручника (виписують їхні заголовки і сторінки підручника); конспект(за вибором студента) інших літературних джерел з даної теми (при цьому вказують їхніх авторів, назву, рік і місце видання, сторінки).

Завдання:

1. Опрацювати та законспектувати Конституцію України – як основний закон держави.
2. Скласти схему стадій законодавчого процесу в Україні.
3. Скласти схему видів юридичної відповідальності
4. Використовуючи Кодекс України про адміністративні правопорушення скласти схему видів адміністративних стягнень
5. Скласти схему трудових прав громадян.

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основними методами вивчення правознавства є: словесні; наочні; практичні; евристичні; частково-пошукові; дослідницькі; експериментальні; методи проблемного викладання; методи проекту; методи колективної розумової діяльності; методи самостійної роботи; творчі; проблемно-пошукові методи тощо.

12. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Відповідно до плану вивчення дисципліни «Правознавство» передбачається проведення поточного та підсумкового контролю: поточний контроль передбачає проведення опитування під час практичних занять; контроль виконання ІНДЗ та інших видів робіт; підсумковий контроль реалізується у вигляді заліку.

Методи контролю:

1. Оцінювання знань студента під час практичних занять.
2. Виконання завдань для самостійної роботи.
3. Виконання СНДЗ.
4. Проведення проміжних тестів.
5. Проведення поточного контролю.
6. Проведення підсумкового заліку.

13. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Формою підсумкового контролю є залік, який складається особисто в період призначений деканатом або за індивідуальним графіком, який затверджується

навчальним планом. Основною формою підсумкового контролю є тестування та співбесіда.

14. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи з дисципліни «Правознавство» здійснюється в балах відповідно до табл.14.1.

Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

Таблиця 14.1

Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни «Правознавство»

Розділ I													СНДЗ	Всього
Поточне тестування та самостійна робота														
Змістовий розділ 1					Змістовий розділ 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T 13		
10	5	5	5	10	5	5	5	10	5	5	5	5	20	100

*T1, T2, ..., T14 – теми занять **КР1, КР2 – контрольні роботи ***ІНДЗ – самостій науково-дослідне завдання

Поточне оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру у наступних формах:

- усного опитування студентів на практичних заняттях та оцінки рівня їх знань;
- перевірки правильності розв’язання практичних задач;
- експрес-опитування (в усній чи письмовій формі).

Загальна оцінка знань студентів за поточним контролем

Результати поточного контролю знань студентів в цілому (за усіма формами робіт) оцінюються в діапазоні від **0** до **60** балів.

Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше **36** балів.

Підсумкове оцінювання знань студентів

Підсумкове оцінювання знань студентів проводиться у формі заліку

Таблиця 14.2

Розподіл балів оцінювання при підсумковому контролі з навчальної дисципліни «Правознавство»

Оцінка в балах за поточне оцінювання	Оцінка в балах за підсумкове оцінювання	Оцінка за національною шкалою
54-60	36-40	Відмінно
45-53	30-35	Добре
36-44	24-29	Задовільно
менше 36	менше 24	Незадовільно

Контроль за рівнем та повнотою засвоєння матеріалу з навчальної дисципліни здійснюється через поточний, рубіжний модульний та підсумковий контролю. Для

підсумкового контролю з дисципліни «Правознавство» навчальним планом передбачено залік. На заліку визначаються якісні показники знань з правознавства, набутих студентами під час вивчення курсу навчальної дисципліни. Крім підсумкового контролю для перевірки знань студентів використовуються також різні форми поточного контролю.

Протягом семестру студенти виконують різноманітні навчальні завдання, проходять комп'ютерне тестування з навчальної дисципліни. Результати виконаних студентами робіт оцінюються за кредитно-модульною системою. Загальна кількість можливих балів дорівнює 100. Поточне оцінювання, як правило, здійснюється під час практичних занять.

В ході проведення підсумкового контролю студент може покращити успішність та набрати додаткові бали. Кафедра може приймати рішення щодо звільнення студента від складання заліку і зарахування йому визначеної суми балів та традиційної оцінки в якості підсумкової оцінки. Загальна підсумкова оцінка не може перевищувати **100 балів**.

Загальна підсумкова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ЄКТС заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента (див. табл. 14.3).

Таблиця 14.3

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
66-73	D	задовільно	
60-65	E		
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- робоча навчальна програма дисципліни;
- плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів;
- тези лекцій з дисципліни;
- методичні рекомендації та розробки для викладача;
- методичні вказівки до практичних занять для студентів;
- методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- тестові та контрольні завдання до практичних занять;

– перелік питань та завдань для поточного і проміжного контролю знань з дисципліни;

– перелік питань до заліку, завдання для перевірки практичних навичок під час заліку.

16. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Правознавство: навчальний посібник, за заг. ред. С.В. Петкова. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. – 360 с
2. Шляхтун П. П. Конституційне право України : слов. термінів / П. П. Шляхтун. Київ: Либідь, 2018. 568 с.
3. Герц А.А. Правознавство: навч. посіб. / А.А. Герц, С.Й. Кравчук. - Хмельницький : Хмельниц. ун-т упр. та права, 2017. 278 с
4. Коломоєць Т.О. Правове регулювання державної служби в Україні (200 найпоширеніших запитань та відповідей): навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти магістр спец. "Право" освіт. програми "Правознавство" / Т.О. Коломоєць, А. А. Шарая ; Запоріж. нац. ун-т, Юрид. ф-т, Навч.-наук. лаб. з дослідж. проблем служб. права НАПрН України. - Запоріжжя : Гельветика, 2018. 79 с
5. Наровлянський О.Д. Правознавство (профільний рівень). [11 клас]: підруч. для 11 кл. закл. заг. серед. освіти / Олександр Наровлянський. - Київ : Грамота, 2019.
6. Єрофеєнко Л. В. Правознавство : навч.-метод. посіб. / Л. В. Єрофеєнко, В. М. Бережний ; ХНАДУ. Харків: ХНАДУ, 2017. 176 с.
7. Понікаров В. Д. Цивільне право: навч. посіб. для студ. вузів / В. Д. Понікаров, С. М. Попова, Д. В. Назаренко. Київ: Центр навч. л-ри, 2017. 196 с.
8. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба : правове регулювання : навч. посіб. для студ. вузів / Б. І. Гуменюк. Київ: Либідь, 2017. 223 с.
9. Остапенко О. Г. Господарське законодавство та претензійно-позовна робота : конспект лекцій / О. Г. Остапенко, О. М. Перунова ; М-во освіти і науки України
10. ; ХНАДУ. Харків: ХНАДУ, 2019. 174 с.
11. Основи конституційного права України : конспект лекцій / О. Г. Остапенко, Я. Г. Гриньова, С. В. Селезень, Л. В. Леонтєва ; М-во освіти і науки України, ХНАДУ. Харків: ХНАДУ, 2020. 139 с.
12. Єрофеєнко Л. В. Адміністративне право : навч.-метод. посіб. / Л. В. Єрофеєнко; М-во науки і освіти, молоді та спорту України, ХНАДУ. Харків: ХНАДУ, 2019. 172 с.
13. Правознавство: підручник / А.І. Берлач, С.С. Бичкова, Д.О. Карпенко, А.М. Колодій, А.Ю. Олійник, В.І. Осадчий. Київ: Правова єдність, 2019.

Допоміжна:

1. Цивільне право України : Академ. курс: У 2-х т.: підручник / За заг. ред. Я. М. Шевченко. Т.1 : Загальна частина. Київ: Ін Юре, 2014. 520 с.
2. Конституційне право України: навч. посіб. для студ. вузів: Хрестоматія / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого; Упоряд.: В.С. Журавський, Ю.М. Тодика. Київ : Ін Юре, 2014. 882 с.

3. Цивільне право України : Академ. курс: У 2-х т.: Підручник / Нац. акад. наук України ; Ред. Я.М. Шевченко. Т.2 : Особлива частина Київ : Ін Юре, 2014. 406 с.
4. Правознавство: підручник / За ред. В. В. Копейчикова, А. М. Колодія. Київ: Юрінком Інтер, 2014. 752 с.
5. Основи права України: навч. посіб. для студ. вузів / В. Я. Бурак, В. К. Грищук, О. В. Грищук та ін.; За ред. В.Л. Ортинського. Львів: Оріяна-нова, 2015. 366 с.
6. Правознавство: підручник / за ред. В. В. Копейчикова, А. М. Колодія. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 752 с.
7. Цивільне право України : підручник : у 2-х кн. / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової. 2-е вид., доп. і перероб. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 736 с.
8. Цивільне право України : підручник : у 2-х кн. / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 640 с.

Інформаційні ресурси:

1. [http //rada.gov.ua](http://rada.gov.ua)
2. [http //www.kmu.gov.ua/mainestat](http://www.kmu.gov.ua/mainestat).
3. [http //www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua)
4. [http //www.mlsp.gov.ua](http://www.mlsp.gov.ua)
5. [http //www.dkrp.gov.ua](http://www.dkrp.gov.ua)
6. [http //www.ukrdzi.com.ua](http://www.ukrdzi.com.ua)